

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

989

Na temelju članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj: 94/2013), ministar zaštite okoliša i prirode, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, donosi

PRAVILNIK

O GOSPODARENJU MEDICINSKIM OTPADOM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom uređuju se načini i postupci gospodarenja otpadom koji nastaje prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, istraživačkih djelatnosti i pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja (u daljnjem tekstu: medicinski otpad).

(2) Gospodarenje medicinskim otpadom u smislu ovoga Pravilnika podrazumijeva djelatnosti sakupljanja i prijevoza te postupke obrade medicinskog otpada, uključujući nadzor nad tim djelatnostima i postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon obrade medicinskog otpada kao i radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

(3) Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na gospodarenje radioaktivnim medicinskim otpadom te ostalim vrstama otpada koje nastaju u zdravstvenoj djelatnosti koje se uređuje posebnim propisima.

(4) Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na postupke sterilizacije uzgojenih mikroorganizama te tkiva i opreme koji spadaju u djelatnost redovitog radnog procesa mikrobioloških i sličnih laboratorija kao i kirurških i sličnih odjela i ordinacija koji se ne smatraju djelatnošću gospodarenja otpadom i obavljaju se sukladno pravilima medicinske struke.

Definicije

Članak 2.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

Biološki pripravak je svaki medicinski preparat napravljen od živih organizama i njihovih produkata, uključujući serume, cjepiva, antigene, protuotrove i slično.

Citotoksični i citostatski otpad je opasni medicinski otpad koji nastaje zbog primjene, proizvodnje i pripravljanja farmaceutskih tvari s citotoksičnim i citostatskim efektom, uključivo primarnu ambalažu i sav pribor korišten za pripremu i primjenu takvih tvari.

Farmaceutski otpad su svi lijekovi i tvari, uključujući i njihovu primarnu ambalažu, koji su postali neupotrebljivi zbog isteka roka valjanosti, prolijevanja, rasipanja, pripremljeni pa neupotrebljeni ili se ne mogu koristiti zbog drugih razloga.

Fizikalni postupci obrade zaraznog medicinskog otpada su sterilizacija parom, suha sterilizacija toplinom ili drugi sličan postupak kojim se uništavaju ili uklanjaju sve vrste i oblici mikroorganizama u medicinskom otpadu.

Kemijski otpad je opasni medicinski otpad koji sadržava toksične ili opasne kemikalije kao što su laboratorijski reagensi, razvijajući filma, dezinficijensi koji nisu upotrebljivi ili kojima je istekao rok valjanosti, otapala, otpad s visokim sadržajem teških metala i slično.

Mali izvor je proizvođač medicinskog otpada koji godišnje proizvodi količinu manju od 200 kilograma opasnog medicinskog otpada na jednoj lokaciji.

Medicinski otpad je otpad nastao prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja; otpad nastao u istraživačkim djelatnostima kao i otpad nastao prilikom pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja. Prema svojstvima, medicinski otpad može biti:

- opasni medicinski otpad i
- neopasni medicinski otpad.

Ostale metode obrade medicinskog otpada sterilizacijom su one koje još nisu prihvaćene za širu uporabu te imaju samo ograničenu primjenu.

Oštri predmeti su sav medicinski otpad s oštricama ili šiljatim završecima koji sadržava korištene zaražene i/ili potencijalno zaražene igle, lancete, štrcaljke, skalpele i tome slične oštre predmete koji su bili u kontaktu s pacijentom i/ili potencijalno zaraznim materijalom.

Ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja posjeduje dozvolu za gospodarenje medicinskim otpadom sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Parna sterilizacija je izlaganje otpada zasićenoj pari pod tlakom u tlačnoj posudi ili autoklavu koliko je vremenski potrebno da bi se osigurala sterilizacija cjelokupne količine medicinskog otpada.

Patološki otpad su dijelovi ljudskog tijela, amputati, tkiva i organi odstranjeni tijekom kirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placentе i fetusi te drugi anatomske otpad definiran od strane stručnog osoblja u zdravstvu kao patološki otpad, te koji zbog etičkih razloga zahtjeva posebne uvjete gospodarenja kad potječe iz humane medicine. Takvim otpadom koji potječe iz veterinarske medicine gospodari se u skladu s posebnim propisima.

Proizvođač medicinskog otpada je svaka pravna ili fizička osoba – obrtnik koja se bavi:

- pružanjem zdravstvene zaštite ljudima i/ili životinjama,
- istraživačkim i srodnim djelatnostima vezanim za zdravstvenu zaštitu ljudi i/ili životinja,
- pružanjem različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja pri čemu nastaje otpad sličan otpadu koji nastaje kod zdravstvene zaštite ljudi i/ili životinja,
- proizvodnjom, testiranjem i stavljanjem na tržište lijekova i ljekovitih tvari.

Spaljivanje medicinskog otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja oksidacijom na visokim temperaturama u za to namijenjenim postrojenjima.

Sterilizacija otpada je uništavanje ili uklanjanje svih oblika mikroorganizama, uključujući bakterijske endospore s predmeta, instrumenata i materijala do te mjere da se na standardnim medijima za kultiviranje ne mogu dokazati.

Suha sterilizacija toplinom je izlaganje otpada na onoj temperaturi i onoliko vremena koliko je potrebno da bi se osigurala sterilizacija cjelokupne količine medicinskog otpada.

Ugrožene osobe su sve osobe izložene doticaju s opasnim medicinskim otpadom, slučajnim kontaktom unutar zdravstvene zaštite ili bilo kojeg drugog izvora medicinskog otpada, kao i osobe koje gospodare istim u svrhu laboratorijskih analiza i/ili djelatnosti, odnosno postupaka, gospodarenja medicinskim otpadom.

Veliki izvor je proizvođač medicinskog otpada koji godišnje proizvodi 200 ili više kilograma opasnog medicinskog otpada na jednoj lokaciji.

Zakon je Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

Zarazni medicinski otpad je opasni medicinski otpad koji sadržava patogene mikroorganizme koji zbog svojeg tipa i/ili koncentracije mogu ugroziti zdravlje ljudi i/ili životinja, a nastao u djelatnosti pružanja usluga zdravstvene zaštite i njege ljudi i/ili životinja, te sličan, potencijalno zarazni otpad nastao pružanjem različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja, uključujući i spremnike za prihvrat zaraznog otpada.

Članak 3.

(1) Opasni medicinski otpad s obzirom na opasna svojstva i način gospodarenja dijeli se na:

1. Zarazni,
2. Oštri predmeti,
3. Farmaceutski otpad,
4. Kemijski otpad,
5. Citotoksični i citostatski otpad,
6. Amalgamski otpad iz stomatološke zaštite i
7. Ostali opasni otpad – svaki otpad koji ima neko od opasnih svojstava iz Dodatka III Zakona.

(2) Neopasni medicinski otpad je onaj otpad koji nema opasna svojstva u skladu s odredbama Zakona.

II. OBVEZE PROIZVOĐAČA MEDICINSKOG OTPADA

Članak 4.

Pravne ili fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju djelatnost u kojoj nastaje medicinski otpad proizvođači su medicinskog otpada, a ovisno o proizvedenim količinama dijele se na:

- velike izvore i
- male izvore.

Članak 5.

(1) Čelnik velikog izvora medicinskog otpada dužan je imenovati odgovornu osobu za gospodarenje medicinskim otpadom koje obuhvaća odvojeno sakupljanje i privremeno skladištenje medicinskog otpada na mjestu nastanka, obuku osoblja povezanog s razdvajanjem, odvojenim sakupljanjem, označavanjem spremnika, privremenim skladištenjem, obradom medicinskog otpada na mjestu nastanka i vođenjem potrebnih evidencija i dostave podataka temeljem odredbi Zakona, ovog pravilnika i ostalih posebnih propisa.

(2) Za poslove iz stavka 1. ovoga članka, za mali izvor medicinskog otpada, odgovorna osoba je čelnik malog izvora medicinskog otpada.

Odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka

Članak 6.